

Z cirkevných dejín Zlatník

Helena Grežďová

Zlatníky sú odpradávnou filiálkou farnosti v Malých Hostiach, ktorá má prastarú a bohatú históriu. Patrila do ostrihomského arcibiskupstva, trnavského vikariátu, nitrianskeho archidiakonátu a topoľčianskeho dekanátu. Topoľčiansky dekanát tvorilo deväť farských úradov: Bojna, Jacovce, Krušovce, Malé Hoste, Nadlice, Prašice, Šišov, Topoľčany a Závada. Po zriadení apoštolskej administratúry v Trnave od roku 1922 sa stala jej súčasťou.¹ Kostol v Malých Hostiach, zasvätený sv. Martinovi biskupovi, ktorého sviatočným dňom je 13. apríl, bol postavený v barokovom slohu v roku 1780 a renovovaný v roku 1940. Jeho patrónmi boli počas existencie tovarníckeho panstva jeho majitelia. Cirkevné matriky, v ktorých sú záznamy aj o farníkoch zo Zlatník, začal viesť od roku 1686 farár Matej Gašpar Hagaň, ktorý pôsobil v Malých Hostiach do roku 1689. V zbierke cirkevných matrik nitrianskeho štátneho archívu sa, bohužiaľ, zachovali matriky narodených, sobášených a zomrelých iba od roku 1834, čo je veľká nevýhoda v genealogickom bádání. Staršie matriky neboli zachované už v roku 1941.²

O zlatníckom kostole

V Zlatníkoch kostol nebol. Obyvatelia pochovávali svojich mŕtvych na cintoríne v Malých Hostiach. V 18. storočí však v obci postavili zvonnicu, a pravdepodobne v tom čase vznikol aj miestny cintorín. Zvonica mala drevenú zrubovú konštrukciu, krytú ihlancovou strechou. Zvon v nej datovaný rokom 1739 ulial v Bratislave známy zvonolejár Ján Ernest Christelli. V roku 1984 postavili podľa starej novú zvonicu. Kaplnka s obdĺžnikovým pôdorysom a zalamaným štítom v priečelí stála na cintoríne v 19. storočí.³ Nutnosť výstavby filiálneho kostola v Zlatníkoch odôvodňoval dekan Hieronym (Jarolím) Kročka po roku 1989 snahou o obnovenie, resp. záchranu náboženského života v obci. V rokoch 1991 a 1992 sa konali sv. omše v kul-

túrnom dome. Základný kameň nového kostola posvätil sv. Otec Ján Pavol II. pri svojej prvej návšteve Slovenska. Autorom projektovej dokumentácie a zodpovedným za projekt kostola bol Ing. Ján Bezák z Tovarník, ktorý ho vyhotovil úplne zdarma.

Zvon od zvonolejara Joana Ernesta Christelliho z Bratislavy (Posonium) vyrobený v roku 1739

Návrh na výstavbu kostola v Zlatníkoch

Arcibiskupský úrad v Trnave projekt schválil 12. júna 1991. S umiestnením kostola sa uvažovalo na viacerých miestach v obci, ale napokon cirkev 19. júna 1991 odkúpila obecný pozemok, na ktorom sa začalo s výstavbou zlatníckeho kostola v júli a auguste 1991. Už od začiatku ju sprevádzali finančné problémy. Náklady na stavbu, hrubý rozpočet bol stanovený na 460 000 Kčs, nepokryli ani milodary farníkov celej malohostianskej farnosti. Farský úrad preto žiadal už v auguste 1991 arcibiskupský úrad o poskytnutie výpomoci finančnou čiastkou 250 000 Kčs a arcibiskupský úrad ju získal od nemeckej charitatívnej organizácie *Kirche in Not* (Cirkev v núdzi).

Obvodný úrad životného prostredia v Bánovciach nad Bebravou vydal stavebné povolenie 10. decembra 1991. Murárske práce viedol majster Emil Adamička z Veľkých Hostí, drevený krov kostola vyhotovil stolársky majster Kubričan z Chudej Lehoty. Okná a dvere vyrobil stolár Anton Kaján z Veľkých Hostí. O dva roky stavbu ukončili a ten istý úrad vydal 18. novembra 1993 aj kolaudačné (užívacie) rozhodnutie. Dňa 17. októbra 1993 sa uskutočnila birmovka spojená so slávnostnou vysviackou kostola, ktorú vykonal trnavský pomocný biskup a generálny vikár Dominik Tóth. Kostol je zasvätený Panne Márii Kráľovnej. Jej sviatok si obyvatelia každoročne pripomínajú okolo 22. augusta tradičnými hodovými slávnosťami (v prvých rokoch po vysviacke sa hodová slávnosť uskutočňovala v októbri). V interiéri kostola je oltárny obraz Panny Márie Kráľovnej od amatérskej maliarky z Malých Hostí Lýdie Traitelovej a krížová cesta a veľký drevený kríž od drevorezbára Jána Chovana z Dekýša. Vo výklenkoch predsiene kostola sú dve sochy, vpravo socha Panny Márie Kráľovnej zakúpená vo Fatime a vľavo socha Božského srdca. Drevené lavice vyhotovil v roku 1996 majster stolár Eliáš z Tvrdomestíc. V tom istom roku vyrobila a namontovala firma Campana z Nítry vo veži kostola dva zvony. Na ich zakúpenie prispela obec sumou 30 000 Sk.⁴

Zo staršej histórie farnosti

Reformácia, ktorú v Nemecku zahájil Martin Luther v roku 1517 zverejnením 95 téz proti predávaniu odpustkov, sa nevyhla ani okolitým katolíckym farnostiam. Na tovarníckom panstve založil evanjelickú cirkev okolo roku 1536 Ján Šindler. Jej vplyv sa však na územie malohostianskej farnosti nerozšíril. Kostol v Malých Hostiach sa stal katolíckym ostrovom obklopeným reformovanými cirkvami v Nadliciach, Krušovciach, Prašiciach a Šišove. Najbližšie bola šišovská evanjelická fara, ktorá mala svoje filiálky vo Veľkých a Malých Borčanoch, Libichave, Hornom a Dolnom Riadku a Norovciach. Už vizitácia nadlickej fary z roku 1560 uvádzala spor nadlického farára Vavrinca, ktorý bol súčasne administrátorom v Livine, s magistróm Damiánom o odňatie kostola livinským katolíkom.⁵ V Malých Hostiach sa katolícka viera a jej bohoslužby udržali aj v 17. storočí. Obec sa stala strediskom katolicizmu širokého okolia. Na omše do malohostianskeho farského kostola chodili aj veriaci zo šišovskej farnosti a tu sa i sobášili. Šišovskú farnosť na konci 17. storočia dokonca pripojili k farnosti v Malých Hostiach a spustnutý šišovský kostol sa podarilo obnoviť až o ďalších 100 rokov.⁶

Dnes už neexistujúca kaplnka, neskôr používaná ako márnica, ktorá stala v priestore dnešného domu smútku

Majetkové pomery cirkvi v Zlatníkoch

Podľa urbára z roku 1721 mal malohostiansky farár v Zlatníkoch jednu lúku a kostolu patrilo aj klčovisko a záhrada.⁷ Vizitácia malohostianskej farnosti z 18. júna 1780 podrobne opísala cirkevné aj majetkové pomery farnosti. Farár Juraj Škrabák mal v zlatníckej filiálke dvoch želiarov, ktorých fare darovala patrónka a zemepánka Katarína Pálfiová. Farskí želiari odrábali pre faru týždenne dva dni ručnej práce. V Zlatníkoch bolo v tom čase 519 katolíkov (v Pochabanoch 282, Malých Hostiach 322, Veľkých Hostiach 289). Cirkevný desiatok sa vyberal od 33 štvrtinových sedliakov (odovzdávali 2 bm pšenice, 16,5 bm jačmeňa, 8 bm sena, ale neskôr sa z tejto povinnosti vykupovali peniazmi), štyroch mlynárov (od roľníkov a mlynárov fara dostávala ešte po jednom kurčati alebo 5 den.), 23 želiarov (16 s domami platilo ročne 84 den. a ďalších 7 želiarov bez domov po 12 den.).

Celkom odovzdávala zlatnícka filiálka desiatok a zo štoly pre farára 49 zl. (Veľké Hoste dávali 39 zl. a Pochabany 26 zl.). Samotný desiatok predstavoval sumu 18 zl. a 94 den. Zo štoly (krsty – za jeden 15 den., sobáše – 60 den., pohreby – muža 1 zl., ženy 80 den., mládenca 50 den. a dievčaťa 40 den., vdovy 80 den., zvonenia) to bolo ďalších 19,62 zl. K naturálnym dávkam patrili 3,5 bm obilia a 60 den. od oviec v hodnote 3,46 zl. Učiteľovi platili Zlatničania tiež ročnú štolu celkom 26,10 zl. (Malé a Veľké Hoste dávali učiteľovi po 23 zl., Pochabany 13 zl.). Vo farskom Bratstve sv. Františka Serafinskeho, ktoré založil v roku 1732 Matej Žitňanský a od roku 1759 ho viedol farár Matej Fabri, pôsobil za Zlatníky Martin Božik.⁸

V súvislosti s komasáciou pozemkov po zrušení poddanstva sa viedol o majetok malohostianskej fary v Zlatníkoch dlhý spor s továrnickým panstvom. Grófka Alžbeta Erdödiová a ani ďalší majiteľ panstva barón August Stummer spočiatku neuznávali majetkové nároky fary. Farári Alojz Náhlík a po ňom Tivadar Jedinák si zasa uplatňovali oprávnenú požiadavku na prisú-

denie pozemkov a dvoch želiarov, ktorí v Zlatníkoch odnepamäti slúžili malohostianskej fare.⁹

O malohostianskych farároch

Prvým významnejším farárom v Malých Hostiach bol Juraj Putlicius zo Senice. Pôsobil na fare takmer 20 rokov (v rokoch 1665 až 1684). Absolvoval sečéniovské generálne kolégium v Budapešti, od roku 1652 bol bakalárom a od roku 1654 magistrom filozofie. V tom isto roku bol vysvätený za kňaza.

Na malohostianskom farskom cintoríne bol v roku 1758 pochovaný farár Jakub Maxin, ktorý sem prišiel zo Závady.

Juraj Škrabák, o ktorom sa dozvedáme aj z vizitácie v roku 1780, mal šľachtický pôvod a hoci boli jeho rodičia evanjelici z Oravskej stolice, vyštudoval teológiu v sečéniovskom seminári v Budapešti a v seminári sv. Štefana v Trnave. Pôsobil aj v Malých Kršteňanoch a Nadliciach. Hovoril po slovensky a nemecky.

Farár Ján Buzna, prišiel do Malých Hostí z Piešťan v roku 1837 a pôsobil tu až do roku 1845 (potom v Prašiciach do roku 1860). Od roku 1873 bol členom inštitútu sv. Vojtecha. Zomrel v Topoľčanoch 20. februára 1876. Pochádzal zo šľachtického stavu, do ktorého jeho rod povýšil kráľ Jozef I. armálesom vydaným vo Viedni 3. apríla 1710 (za kňaza bol vysvätený aj najvýznamnejší predstaviteľ rodu, maliar Alexander Buzna 1868–1945, rodák z Krušoviec).

Po ňom prišiel do Malých Hostí Juraj Buček, ktorý vyštudoval teológiu v Trnave. V roku 1851 odišiel do Bojne, kde aj zomrel (17. decembra 1868).¹⁰

Osudy farárov pôsobiacich za prvej Československej republiky zachytávala farská kronika. Po februári roku 1948 nechcel miestny farár Ernest Ondriaš spolupracovať s komunistickou mocou, za čo bol aj väznený.

Farár Karol Ondrej Miška, účastník Slovenského národného povstania, bol pre komunistickú moc prijateľnejší.

Od roku 1970 tu bol farárom Ján Turčina zo Stupavy, ktorý v roku 1968 pôsobil v Topoľčanoch ako kaplán a do Malých Hostí prišiel zo Senice. Jeho posledným miestom odpočinku sa stal cintorín v Malých Hostiach.¹¹ Najdlhšie, takmer 22 rokov, pôsobil v Malých Hostiach, najskôr ako administrátor v rokoch 1980 až 1999 a potom ako farár do roku 2002 dekan Hieronym (Jarolím) Kročka, rodák zo Svätého Jura. Okrem dlhoročnej pastoračnej práce v malohostianskom obvode mal tri roky na starosti (ex currendo) aj šišovskú farnosť. Svoje pedagogické schopnosti uplatnil aj ako školský dekan topoľčianskeho dekanátu. Túto funkciu vykonával päť rokov.¹²

Prílohy

Katolícki farári a administrátori malohostianskej farnosti:

1630	Gabriel Kozák (Koszák)
1647	Míchal Kalenay
1657	Ján Davorányi
1665, 8. jún–1684	Juraj Putlicius
1684, 7. apríla–1686	Ján Karlézy
1686, 23. apríla	Matej Gašpar Hagany
1689, apríl–1691	Ján Ulkovič
1691, 16. máj - 1697	Juraj Paulovič
1697, 11. jún–1698	Míchal Petráš
1698, 28. marec–1702	Ján Milletitz
1702, 5. január–1710	Ján Kudelovič
1710, 22. jan.–1713, 18. sept.	František Vittinger
1713, 30. nov.–1714, 30. máj	Martin Blaškovič
1718, 26. august–1746	Matej Žitňánsky
1746–1750	Vojtech (Adalbert) Stupicky
1750, 27. júl–1758, 14. sept.	Jakub Maxin +
1758, 17. sept.–1773, 18. jan.	Matej Fábri
1773, 18. marec–1781	Juraj Škrabák
1781–1782	Ondrej Saktoris (Sartoris)
1782–1791, 1. január	Matej Fábri II. +
1791–1806	František Jánoši
1806–1811	Ondrej Švidrán
1811–1837	Ján Hoffmann
1837–1845	Ján Buzna
1845–1851, 5. január	Juraj (Gregor?) Buček
1851, 11. jan.–1853, 9. sept.	Leonard Krchňák

1853, 17. september–1860	Vilhelm Sečányi
1860–1890	Alojz Nahlik
1891–1903	Tivadar Jedinák
1903–1914	Imrich Klasz
1915–1919	Ludovít Sloboda
1919–1930	Karol Ernest
1930–1932	Ján Derényi
1933–1943	Ján Dolinský
1943–1958	Ernest Ondriaš
1958–1970	Karol Ondrej Miška
1970–1979	Ján Turčina +
1980–2002, 30. jún	Hieronym (Jarolím) Kročka
2002, 1. júl	Roman Skladaný

Označení + umreli v Malých Hostiach

Počty veriacich v Zlatníkoch

Rok	Počet			
	katolíkov	židov	ev. a.v	gréko-katolíkov
1836	447	6		
1842	525	7		
1849	484	6		
1851	481	5		
1854	440	2		
1855	438	9		
1860	463	16		
1864	470	15		
1869	502	14		
1873	517	12		
1875	531	17		
1876	521	19		
1879	539	21		
1880	780	19	6	
1885	608	25		
1889	649	26		
1890	651	23		
1894	612	23		
1903	713	9		
1905	646	21		
1912	658	22		
1914	658	12		
1948	1067		6	3
1970	1390			
1978	1005			
2001	669		13	1

Poznámky:

- ¹ Katolícke Slovensko 833-1933. Trnava, s. 108. Schematismus venerabilis cleri Archi-dioecesis Strigoniensis. Ostrihom 1827, s. 137.
- ² Andrásfalvy, K.: Príspevk k histórii rodiny Buriánovcov de Sissó uhorskej línie rodu Schellendorffovcov, Šoproň 1943. Némethy, L.: Series parochiarum et parochorum archi-dioecesis Strigoniensis, Ostrihom, 1894, s. 134. Sídlom židovského matričného obvodu pre zlatníckych židov boli Žabokrekry nad Nitrou. V Štátnom archíve v Nitre sa zachovali matriky narodených a sobášených z rokov 1840–1942 a zomrelých z rokov 1840–1944. Sarmányová, J.: Cirkevné matriky na Slovensku zo 16.–19. storočia. Bratislava 1991, s. 207., s. 427. Na novú katolícku matriku prispelo v roku 1831 panstvo sumou 12 zl. ŠAN. Fond Panstvo Tovarníky, I. jur. El, I/143/1798. Súpis pamiatok na Slovensku, zväzok druhý, K–P. Bratislava 1968, s.280.
- ³ Súpis pamiatok na Slovensku, zväzok tretí R–Ž. c. d., s. 472. Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, III. diel, Bratislava 1978, s. 356. Spiritza, J.: Biografický slovník zvonolejárov činných na Slovensku v druhom tisícročí. Bratislava 2002, s. 36. Za informácie taktiež ďakujem vdp. Romanovi Skladanému, farárovi v Malých Hostiach. Zvon má výšku 35 cm, priemer hore 24 cm a priemer dole 45 cm. Výrobca ho označil nápisom na čepci: "IOAN ERNESD CRISTELI POSSON.II. AO 1739". Ján Ernest Christelli (Kristelli, Kriestli, Cristl, Christl) sa narodil pravdepodobne v Prahe v roku 1701 a zomrel v Bratislave 19. februára 1776. Pochádzal zo zvonolejárskej a delolejárskej rodiny. Monopolizoval výrobu zvonov v Bratislave a venoval sa aj obchodnej činnosti.
- ⁴ Firma Campana v roku 2000 premontovala elektrický pohon zvonov. Za informácie i predložené dokumenty vďačím vdp. Romanovi Skladanému a jeho predchodcovi vdp. dekanovi Hieronymovi (Jarolímovi) Kročkoví, ktorý spomenul aj dobrú spoluprácu so starostom Zlatník Jozefom Masárom pri stavbe kostola. V roku 2000 sa ku kostolu pristavila sakristia. Za doplnujúce informácie vďačím aj starostovi obce Milanovi Gešnábelovi.
- ⁵ Bucko, V.: Reformné hnutie v arcibiskupstve ostrihomskom do r. 1564. Bratislava 1939, s. 162 a 183. Bucko, V.: Mikuláš Oláh a jeho doba. 1493-1568. Bratislava 1940, s. 139. Paulíny, L.: Dejepis superintendencie nitrianskej. Zv. IV. V Jasenovej 1894, s. 137–138.
- ⁶ Horváth, P.: Obec Šišov. Šišov 1998, s. 30.
- ⁷ ŠAN. Fond Panstvo Tovarníky. Jur. El. I. Fasc. I. No 117, st. Sign. No88, Conscriptio universalium Proventuum Domini Nagy Tapolcsány 1721.
- ⁸ SNA. Filmotéka II. B–1497.
- ⁹ Roku 1894 kostolníkom Zlatničian Jozef Ducký. ŠAN-PTO. Fond OS-T, Pk Zlatníky z rokov 1898–1913, pk vl. č. 314. Tamže. VIII 178/1872.
- ¹⁰ Némethy, L.: Series parochiarum et parochorum archi-dioecesis Strigoniensis, 2. časť, Ostrihom 1894, s. 518., 778., 878., 926., In Erby šľachtických rodov v heraldickej tvorbe Miroslava Kollára, katalóg k výstave, Topoľčany 2004.
- ¹¹ Schematismus cleri dioecesis Tyrnaviensis, 1948 s. 221, 357., 1971 s. 309., 1978 s. 154.
- ¹² Dekan Hieronym (Jeronym) Kročka sa narodil 18. júla 1933. Ordinovaný za kňaza bol 29. júna 1958. Kaplánom bol v roku 1958 v Skalici, roku 1959 v Topoľčanoch a v

roku 1966 v Trnave v kostole sv. Mikuláša. Funkciu administrátora vykonával v roku 1968 v Merašiciach a od roku 1980 v Malých Hostiach., odkiaľ odišiel ako farár v roku 2002 na zaslúžený odpočinok. Ovláda latinský, francúzsky a ruský jazyk. Žije v Tovarníkoch. Za informácie vďačím vdp. dekanovi Hieronymovi (Jarolímovi) Kročkoví.

Obecné symboly Zlatník

Helena Grežďová

Na potvrdení o dodržiavaní urbára, ktoré poďávali predstavitelia Zlatník každoročne zástupcovi kráľovskej rady, slúžnemu a prísaznému Nitrianskej stolice, v roku 1771 udávajú richtár Michal Čakajda a prísazní Štefan Halo, Juraj Nyiko a Matej Chocina, že „*spis tento s križom našich ruk potvrdzujeme ponevač pečade nemame ze sebu*“. Až v roku 1778 pečatili prvýkrát obecnou pečaťou s clonou. Pečať z červeného vosku použil richtár Martin Chocina až v roku 1781.¹ Najstaršie pečaťné znaky Zlatník majú podobný obsah i formu ako pečate viacerých obcí topoľčianskeho hradného panstva (premenovaného v 17. storočí na panstvo Tovarníky). Obce slatinskej doliny Malé a Veľké Hoste, Pochabany, Zlatníky a sídlo panstva – Tovarníky používali úplne rovnaký pečaťný symbol. Rytec typárii ich odlišil iba kruhospisom. V strede pečaťného poľa uprednostnil pšeničné klasy pred strapcami hrozna, typickými pre ostatné obce továrníckeho panstva. A práve zhodnosť motívu i s jeho výtvarným stvárnením spôsobili, že predstavitelia obce od začiatku uprednostňovali erb, ktorý by ich na prvý pohľad odlišil od spomínaných obcí. Starosta obce Jozef Masár požiadal v roku 1993 o vyhotovenie novodobých symbolov obce Miroslava Kollára. Autor vyhotovil tri návrhy odlišené farbami štítu a uložením figúr. V jednom návrhu dokonca použil v horných rohoch štítu zlatú hviezdu a strieborný polmesiac ako sprievodné znaky hlavného znamenia s odôvodnením, že pochádzajú z erbu veľmožov slovanského pôvodu Hunt-Poznanovcov, ktorých príslušník, bán Bečenda vlastnil Zlatníky po roku 1245. Heraldická komisia Ministerstva vnútra SR však konštatovala, že v návrhu erbu je potrebné obsahovo sa pridržať pečaťnej predlohy a zbytočne ju nedopĺňať novými prvkami. Konečnú podobu erbu, splňujúcu všetky heraldické kritériá, odporučila na prijatie obecným zastupiteľstvom a na zaevidovanie do heraldického registra Slovenskej republiky v apríli 1994.²

Erb Zlatník pozostáva z červeného štítu, v ktorom zo zlatej trávinatej pažite vyrastajú tri zlaté klasy, sprevádzané zlatým čerieslom a lemešom. Vlajku obce tvorí sedem pozdĺžnych pruhov striedavo vo farbách červenej a žltej. Zlatá farba všetkých figúr nie je v slovenskej obecnej heraldike obvyklá, ale v prípade Zlatník je vlastne tzv. hovoriacim symbolom, lebo pripomína názov obce. Podkladom pre jeho vyhotovenie sa stali historické obecné pečate, ktoré obec používala na písomnostiach z rokov 1778 až 1780 a 1848³ a z roku 1853.⁴ Počas prípravy obecnej monografie sa našla na písomnosti z roku 1872 ďalšia pečať, ktorá je svojim pečaťným obrazom úplne odlišná od predchádzajúcich.⁵ Všetky štyri pečate majú rovnaký slovenský kruhospis v hornej časti: „* OSADI ZLATNIZKEG“. Najstaršia pečať s clonou a pečať z roku 1872 majú priemer 27 mm, ostatné 30 mm. Zaujímavý je jeden z odlišovacích znakov na lemeši, ktorý sa autorovi nových symbolov obce a ani heraldickej komisii nepodarilo zaznamenať. Je to jeho lemovanie, respektíve trojuholník vo vnútri lemeša, ktorý zreteľne vystupuje na fotografiách pečatí z fondu nitrianskej župy i na voskovej pečati na krokárskej mape z polovice 19. storočia. V pečaťnom poli novoobjavenej pečate z roku 1872 vyrastajú šikmo z pôdy tri pšeničné klasy, cez ktoré sú umiestnené pluh, vpravo 6-spícové koleso a kosa s heraldicky vpravo otočeným kosiskom. Pšeničné klasy, ktoré sa nachádzajú vo všetkých zlatníckych historických pečatiach, sú symbolmi dobrej úrody a poukazujú na poľnohospodársky charakter obce. Po troch sa v znakoch vyskytujú najčastejšie kvôli optimálnemu vyplneniu plochy štítu. Časti pluhu lemeš a čerieslo sú tak isto symbolmi roľníctva a vyjadrujú jeho pracovitosť a usilovnosť. Kosa je ako nástroj roľníka atribútom personifikovaného leta.⁶

Obec na výkon samosprávy používala najmä po roku 1872 nápisové pečiatky s maďarským kruhospisom. Na spise z roku 1883, ktorý pod-

písal richtár Martin Čakajda použili pečať s priemerom 25 mm s označením rímskou dvojkou v kruhospise: „ZLATNIK KÖZSÉG PECSETJE II.“ Rovnaký kruhospis, ale bez rímskej dvojky, má pečať používaná richtárom Adamom Nikom od roku 1890 s priemerom 33 mm. Ten istý richtár používal od roku 1910 datovanú pečiatku s kruhospisom: „NYITRA VÁRMEGYE ARANYOSD KÖZSÉG*1910*“ . Druhú pečiatku bez datovania s kruhospisom: „NYITRA VÁRMEGYE NYITRA-ZSÁMBOKRÉTHI JÁRÁS ARANYOSD KIS KÖZSÉG“ používal až do vzniku Československej republiky.⁷

Poznámky

- ¹ ŠAN. Fond ŽN I. Urbarialia X., f. 3 No 22.
- ² Kartous P., Vrtef, L.: Heraldický register Slovenskej republiky III. Martin 2003, s. 222-223. Prijatý 11. februára 1994 číslo OZ - 59/94 HR: Z-16/1994.
- ³ ŠAN. Fond ŽN I..Fasc. 3, No 22; tamže fasc. 16, No 252, 256.
- ⁴ ŠAN-PTO. Zbierka máp a plánov, Krokárska mapa Zlatník č. 185.
- ⁵ ŠAN-PTO. Fond OS-T. obč. veci spomné VIII/1872/178, P 2336/1919. Pečať identifikovala autorka kapitoly v roku 2005.
- ⁶ In: Dnešok. číslo 31 z 5. augusta 1997. Autorka Helena Grežďová. Hall, J.: Slovník Námětů a symbolů ve výtvarném umění, Praha 1991, s.228.
- ⁷ SAN-PTO. Fond OS-T. Pk spisy 403/105/1883, 403/121, 403/224/1891, 403/244/1890, 403/263, 403/270/1891, 403/275/1914.

Erby Zlatník v čiernobielej (jednofarebnej) v plošnej i linkovej verzii

Obecné symboly. Erb – červený štít, trávnatá pažít', klasy, čieroslo a lemeš vo farbe zlatej (žltej).

Vlajka – sedem pruhov (štyri červené a tri zlaté - žlté)

*Farebnosť v CMYK červená C-0, M-90, Y-60, K-10 %
žltá C-10, M-20, Y-90, K-0 %*

Farebnosť v škále Pantone: žltá 130, červená 185

V šedej škále 55% a 20% raster

Pečať z roku 1880

Pečať z roku 1886

Pečať z roku 1872

Pečať používaná do vzniku ČSR

Súčasná obecná pečať a pečať starostu obce Zlatníky

